

Gröna gaturum och Parkstråk

Sammanhängande stråk av grönytor eller gröna gator mellan olika park- och naturmarker. Stråken binder samman olika parker och naturmarker med olika karaktär och funktion. Gröna gaturummen och parkstråken har inslag av sittplatser och är en central del i den övergripande grönstrukturen.

Bild från Monteliusvägen

97. Fatbursgatan

Historik

Gatan och planteringarna anlades i början av 1990-talet i samband med Södra stationsområdets tillkomst.

Beskrivning

Storlek: 0,3 ha

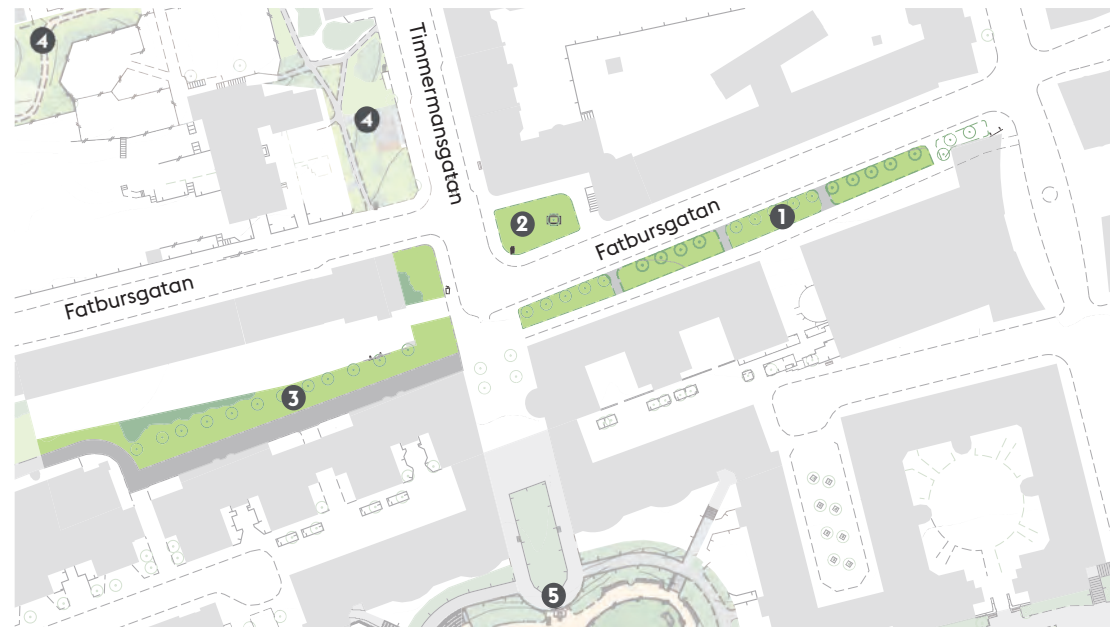
Karaktär: Grönt gaturum, Gatuplantering

Innehåll: Längs Fatbursgatans södra sida på sträckan mellan Timmermansgatan och Swedenborgsgatan finns en planteringsyta planterad med lindar (1). I korsningen mellan Fatbursgatan och Timmermansgatan finns en liten gatuplantering som domineras av en stor ask (2). Väster om Timmermansgatan fortsätter gräsytan och trädplanteringen (3) bort mot Bergsgruvan (4). Markmaterialet är betongplattor, asfalt och grus. Ny belysning har tillförts Fatbursgatan (1).

Analys

Grön karaktär: Fatbursgatan är ett viktigt grönt inslag med många stora träd som står i gräs eller planteringsytor. De båda delarna av parkgatan har olika karaktär och skulle behöva knytas ihop bättre, till exempel genom att trädraden från Fatbursgatan (1) fortsatte längs hela gångvägen (3). Det skulle också förtydliga riktningen mot Bergsgruvan. Parkgatan ligger i ett viktigt läge vid Södra station och här skulle kunna finnas fin -eller lökplanteringar. Skuggan gör att planteringarna med dagdkåpa och liljor har svårt att klara sig. Annan vegetation som bättre tål skugga behöver utredas.

1. Fatbursgatan gatuplantering,
 2. Plats med ask,
 3. Fatbursgatan gångväg,
 4. Bergsgruvan,
 5. Timmermansparken.
- Skala 1:2000.

Den stora asken i korsningen med Timmermansgatan är viktig för stadsbilden och den lilla nyanlagda ytan i hörnan fungerar bra och är ett bra exempel på att omhänderta en liten trafiknära yta. Sydvästra delen av Fatbursgatan (3) upplevs som mörk och är i behov av upprustning.

Grönt vardagsrum: Parkgatan används framförallt för passage och är en del av ett viktig trafikseparerat stråk som förbinder Tantolunden med Fatbursparken och Medborgarplatsen via parkstråket Maria Bangata, Bergsgruvan, Timmermansparken och Södermalmsallén. Gatan är också ett cyklingsstråk och hela sektionen bör utredas så att det blir tydligt vart man ska cykla och vart man ska gå. Stråket behöver kompletteras med sittplatser och skulle kunna ha ett tydligare barnfokus med lekskulpturer. Det behövs fler cykelparkeringar på flera ställen längs stråket.

Trädplanteringen som står i en perennnya.

Ekologisk infrastruktur: Tvåskiktvegetationen ger bra värde för buller, luftrening och mikroklimatreglering och är viktigt att bevara som en grön koppling mellan olika grönytor i närheten. Fasader söder om stråket skulle kunna hysa grönska för att öka de ekologiska värdena på platsen.

Den stora asken gör den lilla parkytan i korsningen till en fin plats.

Bevara:

- Den lilla hörnan med den stora asken omgärdad av sittbänk (2)

Vårda:

- Andelen grönska i gatumarken
- Viktigt trafikseparerat stråk

Utveckla:

- Knyta ihop de två delarna av parkgatan
- Utredda vegetation under träden längs Fatburgsgatan (1)
- Fasader söder om stråket skulle kunna tillföras vertikal grönska
- Skapa ett tydligare lekstråk för barn i trafikseparerad miljö
- Tillföra mer cykelparkering

Trafikseparerad parkväg som knyter ihop Södermalmsallén via Timmermansparken med Bergsgruvan.

98. Hammarby Allé, Lugnets Allé och Båtbryggargatan

Historik

Esplanaderna Hammarby Allé och Lugnets Allé byggdes under 2000-talet. Båtbryggargatan byggdes om 2018 då tvärbanan förlängdes till Sickla.

Beskrivning

Karaktär: Grönt gaturum, esplanader

Storlek: 2 km lång

Innehåll: Tvärs genom bebyggelsen i Hammarby Sjöstad löper denna centrala genomgående esplanad. Här samlas gång- och cykeltrafik, tvärbanan, buss och biltrafik. Esplanaden är utformad med fyra rader lindar, en på vardera sidan intill fasaderna och två i mittrefugerna på vardera sida om tvärbanan. I esplanadens västra del mot Mårtensdal finns avenbok (2) planterade på ömse sidor om tvärbanan. Tvärbanan fortsätter i Båtbryggargatan och går här i gräsyta. Även här är det fyra rader lindar. Trafikkontoret drifrar gaturummet.

Analys

Grön karaktär: Lindarna ser generellt ut att må bra, det finns enstaka träd som ser mindre ut i tillväxten och som behöver bytas ut eller undersökas varför de inte mår bra. Avenbokarna är något glesa och har några torra grenar, och bör hållas under uppsikt. Gräsytorna behöver kontinuerligt ses över och rustas. Översyn av träd och upprustning av gräsytan är Traikkontorets ansvar. Vid strategiska platser, där mycket folk rör sig, exempelvis i närhet av stationerna kan gräsytorna omvandlas till planteringar med blommande perenner eller buskar.

1. Tvärbanestation,
 2. Område med avenbok,
 3. Luma-parken,
 4. Sickla park.
- Skala 1:10000.

Grönt vardagsrum: Längs esplanaderna finns det många olika matbutiker, restauranger med uteserveringar och andra verksamheter, vilket gör att det är ett befolkat stråk. Tvärbanestationerna är knutpunkter längst stråket där mycket folk är i rörelse, men också stannar upp och väntar på tvärbanan.

Ekologisk infrastruktur: Tvåskiktvegetationen ger bra värde för buller, luftrening och mikroklimatreglering och är viktigt att bevara. Att utveckla gräsytorna genom att addera ett fältskikt med blommande planteringar på vissa ställen skulle öka gatornas ekologiska värden.

Gräs längs spåren på Båtbryggargatan.

Trädallé med lindar i gräsytor med spåret i mitten.

Bevara:

- Träden och gräsytorna

Vårda:

- Träden
- Gräsytorna kontinuerligt

Utveckla:

- Platser med blommande perenner och buskar vid målpunkter

Avenbok längs med tvärbanan i västra delen av Hammarby Allé.

99. Hammarbyterrassen

Historik

I samband med att bostäderna byggdes väster om Lumafabriken utvecklade även Hammarbyterrassen 2005-2009.

Beskrivning

Karaktär: Parkstråk

Storlek: 0,6 ha

Innehåll: Hammarbyterrassen är ett elliptiskt format parkrum som ligger något upphöjt över gatan. I parkens mitt finns ett hårdgjort torg med granithällar som omges av gräsytor. Här finns även mindre anordningar för lek (3). Träden står i kvarter i gräs -och grusytor och rummen avgränsas med betongmurar och häckar. Som en förlängning av torget och parken finns en hamnbassäng som fungerar både som vistelseyta och småbåtshamn (2). Småbåtshamnen driftas av Idrottsförvaltningen.

Analys

Grön karaktär: Parken är till form och användning ett utvidgat gaturum och har en stram gestaltning med klippta gräsytor och grusytor planterade med en till tre rader av flikbladig silverlön. På torget står en vingnöt och urnor med sommarblommor, vid hamnbassängen två pilar. I några av lönnarna sitter det gula fågelholkar. Parkens olika rum avgränsas av betongmurar och blodbokshäckar. Vid betongmurarna finns det små sommarblomsterplanteringar. Betongmurarna är i behov av upprustning. Mot gatorna är parken öppen, kanten mellan gata och park består av ett eller två upphöjda granitsteg. Parkens avsaknad av rumslighet mot gatan behöver ses över så att man på vissa ställen kan vistas mer skyddat i parken.

Leken i mitten av parken skulle kunna utvecklas med fler lekvärden. Entrén från Konvojgatan är tydlig och gaturummet öppnar upp sig mot Hammarbyterrassen och hamnbassängen på ett fint sätt.

Grönt vardagsrum: Parken är idag för öppen mot de omkringliggande gatorna för att kunna användas till picknick, solning eller bollekar. Man kan dock leka i lekskulpturerna, sitta på parkbänkar och uppleva en viss blomsterprakt, men parkens största vistelsevärde är vattenupplevelsen och båtlivet i hamnbassängen. Restaurangen (4) lockar många till platsen och framförallt till trägradängerna som ligger i direkt anslutning till restaurangen och används för solbad och vila.

Ekologisk infrastruktur: Parkens blomning behöver utvecklas och fler planteringar och sommarblommor behövs för att parken ska få fin blomsterprakt och också för att gynna pollinerare. Vissa delar av gräsyterna kan utvecklas till äng. Leksulpturerna står i gummiastfalt och dessa ytor bör minimeras av miljömässiga skäl men även pga. dagvattenhanteringen. Framförallt lekytan i väster kan bytas ut mot ett mer naturligt material som t.ex. bark.

1. Nyplanterade träd, 2. Småbåtshamn, 3. Leksulpturer, 4. Restaurang. Skala 1:4000.

Murar i betong avgränsar parken.

Flikbladiga silverlönnar.

Fågelholkar i träden.

Bevara:

- Träden
- Fågelholkarna

Vårda:

- Renovera murarna
- Byta ut gummiasfalt mot naturligare material

Utveckla:

- Utveckla vissa gräsytor till ängsytor
- Blomsterplanteringar, mer "Blomsterprakt"
- Mittenplats med mer lek
- Tydligare avgränsning mot gata, mer rumsliqhet

Lekskulptur i parkens torgliknande plats i mitten.

100. Havre-/Råggatan

Beskrivning

Storlek:

Karaktär: Grönt gaturum, Gatuplantering

Innehåll: Gatorna med tillhörande grönytor anlades i början på 1930-talet. Grönskan är utformad som förgårdsmark med pyramidformade träd i gräsyta.

Analys

Grön karaktär: Träden längs gatorna, avenbok och lind, är kulturhistoriskt värdefulla. Förgårdsmarken har utvecklingspotential och skulle kunna utformas på ett sätt som tillför gatumiljön mer värden. Gräsytor bör få kanträcken eller en liten bänk för att skydda ytorna. Gatorna är viktiga entréer till Tjurbergsparken och vid Råggatan avslutas gatan i en fin slänt. Gatornas avslut mot Tjurbergsparken borde utvecklas till torgyta med beläggning och sittplatser istället för att som idag ha karaktären av vändplats.

Grönt vardagsrum: Förgårdsmarken skulle kunna skötas av boende genom brukaravtal. Sittplatser bör placeras ut.

Ekologisk infrastruktur: Detta är viktig grön gatumark som bör behållas. Genom att leda stuprörens vatten ner till gräsytor skulle dagvattnet kunna omhändertas lokalt.

Bevara

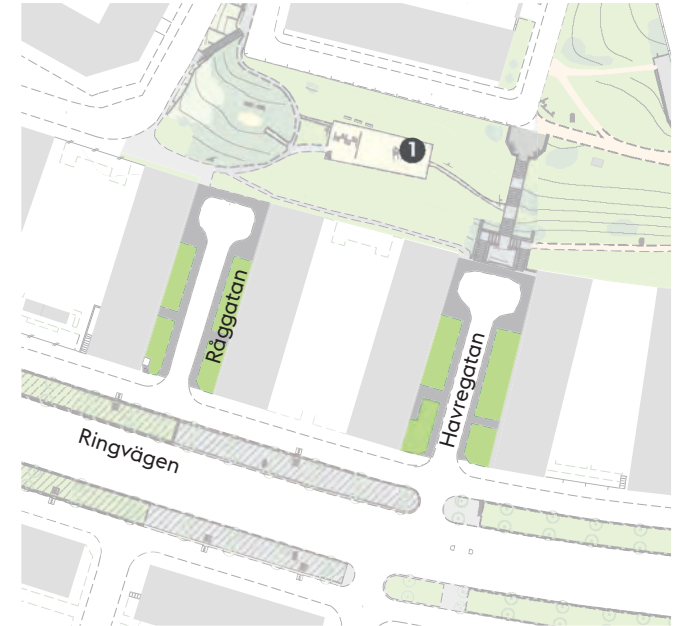
- Grönt golv med karaktärsfulla träd

Vårda

- Undersök intresset för brukaravtal med boende.
- Ta hand om dagvattnet från fastigheten

Utveckla

- Zonen mellan det offentliga och privata
- Räcken runt grönytor
- Entréplatser till Tjurbergsparken med enhetlig markbeläggning, sittplatser och grönska

1. Tjurbergsparken. Skala 1:2000.

Havregatans entré till Tjurbergsparken har karaktären av vändplats med sin elstation och skulle behöva utvecklas.

101. Henriksdalsallén

Historik

2005 börjades arbetet med att förvandla Henriksdalshamnens småskaliga industriområde till en attraktiv stadsdel där Henriksdalsallén ingår.

Beskrivning

Storlek: 0,3 ha, 0,2 km lång

Karaktär: Grönt gaturum

Innehåll: Henriksdalsallén är en gångfartsgata med smågatsten och kantstensparkering. Hela gatan, utom två gångstråk med platsgjuten betong längs husen, är belagd med smågatsten. Mellan gångstråken och smågatstenen på den västra sidan finns det en bredare zon med planteringar och träd. Ibland står träden i planteringen och ibland i grusyta.

Analys

Grön karaktär: Gatan är områdets centrala gata och löper mellan Anders Franzéns park i norr till hamntorget Jan Inghes Torg i söder. Gatan upplevs grön och har en stor variation i både träd, perenner och buskar. Grönska finns på båda sidor av gatan, men främst på gatans västra sida. Här finns också konstverket "Nymphaea Luminis [gigantea]; Mushrooms illuminated", som består av nio sittskulpturer i svartpigmenterad betong föreställande näckrosblad och elva ljusskulpturer inspirerade av näckrosknoppar och svampar. Skulpturerna ger gatan ett fint ljus när mörkret lagt sig. Gatans mönsterlagda smågatstensbeläggning minskar hastigheten på bilarna och gatan upplevs som en förlängd torgyta.

Grönt vardagsrum: Konstverken i planteringarna tillför en lekfullhet och trygghet till gatan kvällstid. Man kan slå sig ner och sitta på näckrosbladen. Gatan är dock framförallt en plats som man rör sig igenom. Längs stråket finns det en förskola, men också en kiosk med uteservering. Nere vid hamntorget finns det ett flertal serveringar.

Ekologisk infrastruktur: För att vara en gata har den höga ekologiska värden då det finns en variation och mångfald av arter i trädskiktet men även i busk- och perennplanteringarna. Träden tar hand om gatans dagvatten genom brunnar till skelettjordar men också genom infiltration i grusytorna som vissa av träden står i. Att sätta upp holkar i träden skulle öka gatans pedagogiska värde.

Bevara:

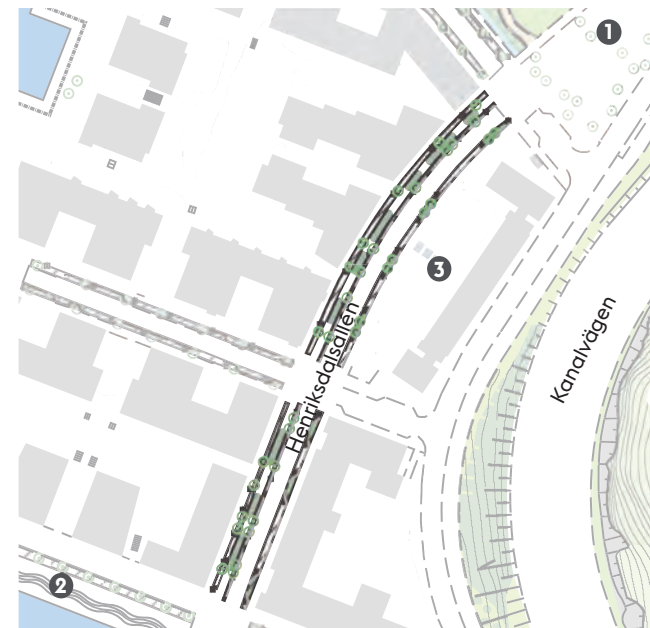
- Planteringarnas frodighet och mångfald

Vårda:

- Planteringarna och träden

Utveckla:

- Holkar

1. Anders Franzéns Park, 2. Jan Inghes Torg, 3. Förskola.
Skala 1:5000.

Gångfartsgata med grönska och skulpturer som lyser på kvällen.

102. Katarina Bangata

Historik

På Katarina Bangata planerades under 1880-talet en järnvägslinje från Södra Station till varven i Hammarbyhamnen. Den kom dock aldrig till utförande. Omkring 1930 anlades istället en trädplanterad gata. Ett litet torg anlades i korsningen med Södermannagatan 1973. 1998 fick stråket ny gestaltning genom att gräsytor togs bort och ny beläggning och möblering tillkom. Platsen belönades med LAR's Siennapris år 2000.

Beskrivning

Storlek: 1,54 ha ca 1 km lång

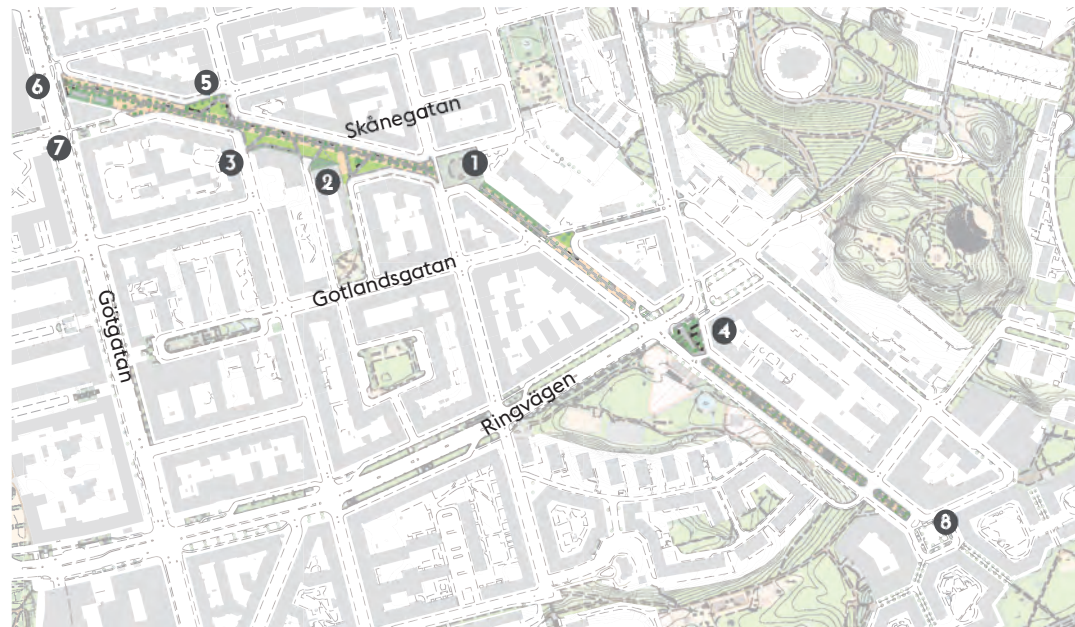
Karaktär: Parkstråk

Innehåll: Parkstråket mitt i gatan, består av en röd asfalterad gångväg mellan rader av träd som står i grus. Där stråket är som bredast finns gräsytor. Gatans grusytor kan ge plats för olika aktiviteter, som skulpturutställningar och Bondens Marknad. På vissa platser vidgar stråket sig och bildar små platser, exempelvis Nackas hörna (3), trekanten vid Skånegatan (5), Greta Garbos Torg (1) och sittplatser vid Ringvägen (4). Stråkets betongmöbler och andra föremål är rester från ett samarbetsprojekt med KTH:s arkitektstudenter.

Analys

Grön karaktär: Det trivsamma och sammanhållna gångstråket bäddas behagligt in av grönskan under trädkronorna. Stråkets storskalighet och monotoni bryts på ett stimulerande sätt av variationen av utemöbler och utsmyckningar. Gräsytorerna är svåra att hålla i bra skick pga. de många besökarna och

1. Greta Garbos Torg,
 2. Rhododendronplantering,
 3. Nackas hörna,
 4. Plats vid Ringvägen,
 5. Trekanten vid Skånegatan,
 6. Entré från Götgatan,
 7. Korsning Götgatan/Skånegatan,
 8. Vintertullstorget
- Skala 1:5000.

det stora antalet personer som rastar sina hundar här. Trekanten vid Skånegatans (3) gräsytor bör utredas om de ska omvandlas till grusytor. Delen söder om Ringvägen kan utvecklas med mer konst, sitttor och lekskulpturer. Stråkets sittplatser bör ha en egen karaktär och vara lika i hela stråket. I närheten av Nackas hörna kan det anläggas en hundrastgård för att ersätta hundrastgården i Malongenparken. Det är viktigt att denna hundrastgård inordnas i stråkets karaktär. Vid korsningen Götgatan/Skånegatan (7) bör en entréplats skapas som är grön och där man kan sitta. Även entrén till Katarina Bangatan från Götgatan skulle kunna utvecklas med mer grönska, denna plats ska kunna fungera som en mötesplats.

Plats vid Ringvägen.

Grönt vardagsrum: Katarina Bangata är ett mycket populärt stråk där det händer mycket. I stråkets nord/västra delar är det bondens marknad på lördagar men även jul -och höstmarknader. Konstverken i de grusade ytorna kan man både sitta på och använda till lek. Det finns många sittplatser längst stråket där man kan slå sig ner. Det finns en pissoar vid stråkets västra del som bör tas bort och ersättas av en toalett på lämplig plats.

Ekologisk infrastruktur: Stråkets huvudsakliga ekologiska värden är de stora träden. Träden består mestadels av lönnar, det finns en liten bit i stråkets nordvästliga del där det står oxlar. Här finns också en stor poppel. Det är viktigt att träden bevaras och mår bra, en trädvårdsplan bör tas fram. Förutom gångytans asfalt är det infiltrerande markytor som grus och gräsytor som är bra ur dagvattensynpunkt. Stråket fungerar som en spridningskorridor och skulle kunna kompletteras med mer blommande planteringar och fågelholkar.

Nackas plats med konstverket "Vi ses vid målet".

Bevara:

- Träden
- Parkstråket som spridningskorridor
- Betongstrukturer/skulpturer i grusytorna
- Fina markmaterial
- Bondens marknad

Vårda:

- Trädvårdsplan bör tas fram
- Byt ut alla parksoffor till röda i den södra delen
- Rhododendronplanteringarna
- Ta bort pissoar och ersätta med toalett

Utveckla:

- Entréplats från Götgatan/Skånegatan
- Den befintliga entrén vid Götgatan till grönare mötesplats
- Se över utformning av trekanten vid Skånegatan
- Mer blommande planteringar och holkar
- En hundrastgård inordnad i stråkets karaktär

Trekanten vid Skånegatan som används mycket vid Bondens marknad och sittplatserna är populära.

103. Katarinavägen

Historik

Redan 1911 sprängdes berget för framdragande av Katarinavägen. Området intill vägen har ordnats under olika perioder.

Beskrivning

Storlek: 0,5 ha

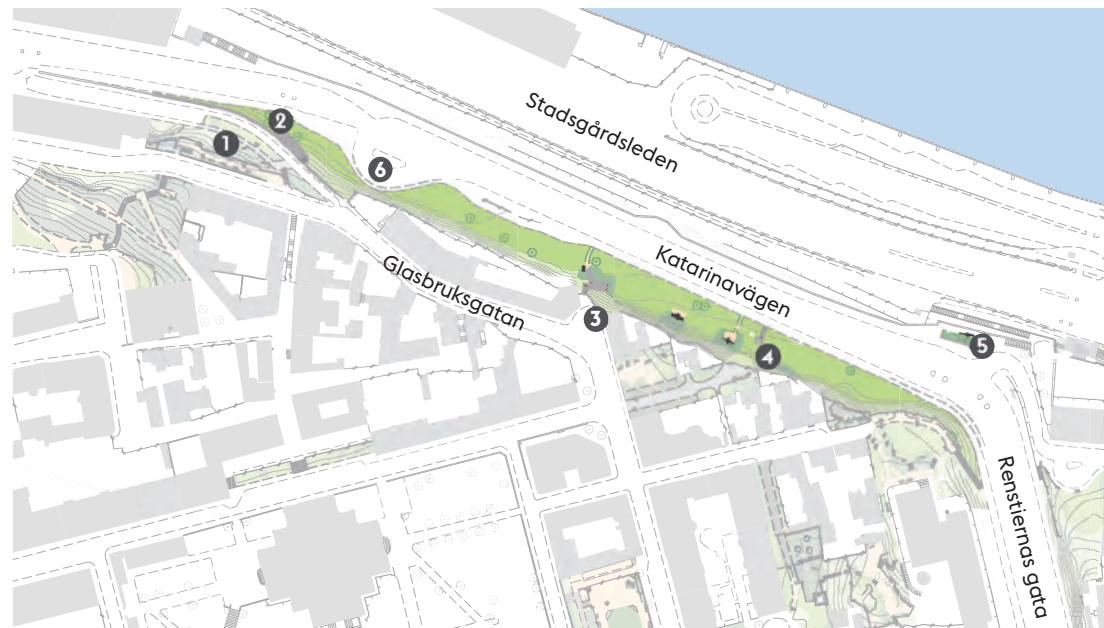
Karaktär: Parkstråk

Innehåll: Närmast vägen löper klippta gräsytor med dungar av träd som nedanför bergväggen övergår i naturlig vegetation. Om våren livar en ringlande lökplantering upp gräsyterna. Öster om Dihlströms trappor (3) finns en grusad platta med sittplatser. På andra sidan av Katarinavägen, vid trappan till Stadsgårdshamnen, ramas en sittyta (5) in av buskplantering och tallar.

Analys

Grön karaktär: Längs hela stråket finns en fin utsikt ut över vattnet. Trappor och murar är tidstypiska och värda att bevaras. Stråket är vindutsatt och bullrigt och flest människor rör sig längs trottoaren mot Stadsgårdsleden och utsikten. Längs bergväggen behöver belysningen ses över. Att framhäva berget och växtligheten med belysning och samtidigt öka tryggheten längst stråket skulle ge det mervärde. Katarinavägen gränsar till värdekärna inom riksintresse för kulturmiljövården.

1. Katarina Kyrkbacke,
 2. Stenlagd trappa,
 3. Dihlströms trappor,
 4. Stenmonumentet La Mano,
 5. Sittplats,
 6. Tillfällig buskhållplats.
- Skala 1:3000.

Grönt vardagsrum: Platsen bidrar till att man kan röra sig i grönska i en annars hårdgjord gatumiljö. Sittplatser som finns längs stråket står uppe mot buskagen. För att öka användningen och tillgängligheten till sittplatserna borde de stå i anslutning till trottoaren där man rör sig. Många hundägare använder grönytan till hundrastning.

Ekologisk infrastruktur: Det är viktigt att behålla buskagen och träden och att komplettera med ännu mer blommande och bärande buskar. Gräsytan mot trottoaren bör vara klippt med lökplanteringar men längre mot bergsväggen kan en mer ängsliknande karaktär få ta form. Grönytan kan utformas så att den bättre kan ta hand om dagvattnet från bergskärningen.

Monumentet La Mano - Handen av Liss Eriksson, till minne av svenska Spanienfrivilliga (1936-38).

Karaktären på grönskan vid klippväggen. Sittplatserna är uppe vid buskaget.

Tallplantering och utsikt över Stockholm.

Bevara:

- Den gröna karaktären
- Växtligheten mot bergsväggen
- Utsikten
- Lökplanteringar

Vårda:

- Buskar, träd och lökplanteringarna
- Trapporna och muren

Utveckla:

- Ekologisk korridor
- Sittplatsen med tallar (5).
- Belysning längs bergväggen

104. Malongenparken

Historik

Hela området från Nytorget till Vita Bergen, där Malongenparken ingår, är ett område med kulturhistoriskt värde med bebyggelse ända från 1700-talet.

Beskrivning

Storlek: 0,14 ha

Karaktär: kvarterspark

Innehåll: Malongenparken är idag en hundrastgård (1) för små hundar. Hundrastgården omgärdas av ett gunnebostaket och man kan röra sig på asfalterade gång -och cykelvägar runt hundrastgården. Det finns även parksoffor längs vägarna. Många stora träd som poppel, hästkastanj och lönnar finns i parken. Parken avgränsas mot gatan med höga häckar.

Analys

Grön karaktär: Idag består nästan hela parken av en grusad hundrastgård. Den ligger inom värdekärna inom riksintresse för kulturmiljövården. Det pågår ett detaljplanearbete där ett tre till sexvåningshus föreslås byggas i parken och den yta som blir kvar blir som en förlängning av gränden vid Nytorget fram till Renstiernas Gata. Här föreslås det bli ett nytt torg med plats för nya sittmöbler, nya aktiviteter och plats för uteservering. Parken ligger inom en av en riksintressets särskilt utpekade värdekärnor. Om parken ej exploateras bör staketet runt hundrastgården ses över och inordnas bättre i parkens historiska karaktär.

Grönt vardagsrum: Parken används framförallt av hundägare och är en social mötesplats för dessa. Hundrastgården föreslås att flytta till Katarina Bangata vid exploatering. Om parken ej exploateras bör fler sittplatser och ett väderskydd anordnas i hundrastgården för att ge hundägarna en trevligare plats att mötas på.

Ekologisk infrastruktur: Platsen har många stora träd. Då parken ligger i ett område med risk för översvämning vid skyfall måste man vid den nya exploateringen lösa dagvattenproblematiken på platsen. Parkens ekologiska värden bör kompenseras vid nybyggnation. Om parken ej exploateras bör parken utredas och anpassas för att ta hand om dagvatten.

Vid bevarande av parken

Bevara:

- Träden och häcken mot Renstiernas gata

Vårda:

- Byt ut staketet till något som bättre inordnas i parkens historiska karaktär

Utveckla:

- Fler sittplatser och väderskydd i hundrastgården
- Utred och anpassa parken för att kunna ta hand om dagvatten

Vid exploatering av parken

Bevara:

- -

Vårda:

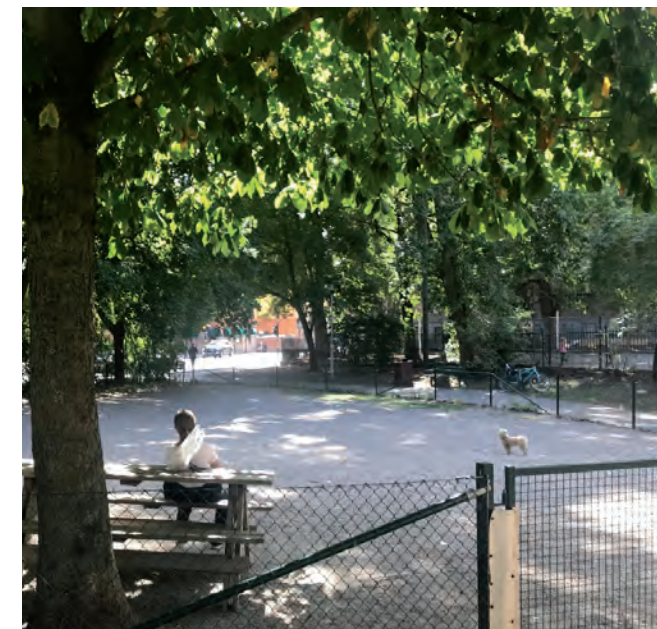
- -

Utveckla:

- Vid exploatering lösa platsens dagvattenproblematik och kompensera parkens ekologiska värden

1. Hundrastgård, 2. Gränd mot Nytorget.
Skala 1:1000.

Sittplats i hundrastgården.

105. Maria Bangata

Historik

Västra stambanan gick fram till 1929 läng med Maria Bangata och därav fick gatan sitt namn. När järnvägens sträckning flyttades till Årstabron togs spåren längs gatan bort. Parkstråket som idag är gång- och cykelbana bildades längs det djupa spårdike som fanns nedanför Maria Bangata.

Beskrivning

Storlek: 0,3 ha

Karaktär: Parkstråk

Innehåll: Längs Maria Bangata, men på en lägre nivå, löper ett parkstråk från Tantolunden via Ånghästuparken till Södra Station. En hög stödmur gränsar till Maria Bangata. Stråket är utformat med en asfalterad gång- och cykelväg. Vid sidan av vägen finns smala gräsremсор. På några ställen finns parksoffor och enstaka träd. Mitt emot Ånghästuparken finns ett rosenbuskage.

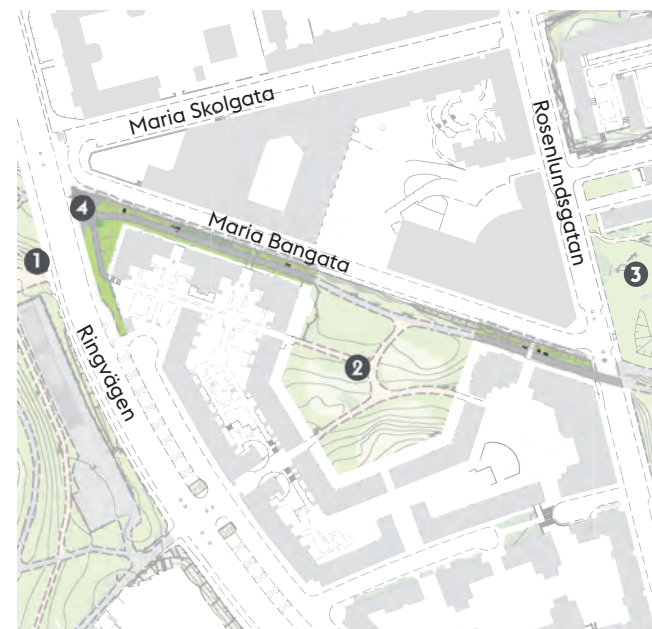
Analys

Grön karaktär: Maria Bangata har en tydlig riktning och är ett väldefinierat rum mellan byggnaderna och muren. Längs parkstråket finns en del stora träd som är viktiga för skalan mot byggnaderna och den höga muren. Det saknas stora träd i den nordvästra delen av stråket, dessa bör kompletteras. Växtligheten skulle behöva ses över och förnygras. Den höga muren som löper längs stråket är vacker och skulle kunna framträda mer. Kanterna längs stråket behöver ses över och få en ny gestaltning, tex. med finare material, effektbelysning och klätterväxter. Exempel på andra åtgärder är att rusta bänkarna och placera dessa i stenmjöl, tillföra fler typer av sittplatser och utveckla fasaden öster om Ånghästuparken. En koppling till

gångbroarna som löper tvärs över parkstråket och fler kopplingar upp till gatunivån bör läggas till. Även kopplingen upp till Rosenlundsgatan och gångvägens tillgänglighet upp till Ringvägen bör ses över. Entréerna in till stråket behöver utvecklas.

Grönt vardagsrum: Maria Bangata är en viktig trafikseparerad länk mellan Tantolunden och Södra Station. Längs stråket rör sig förutom gångare mycket cyklar, motionärer och förskolegrupper. Utformningen av gång- och cykelstråket behöver ses över med hänsyn till bl.a. breddmått och konflikter mellan gående och cyklister. En smal löpslinga av grus eller stenmjöl skulle kunna läggas till längs gångstråket på gräsytan. Det är lätt att nedsänkta gångstråk upplevs otrygga därför är det viktigt att stråket rustas och får bättre belysning. Framförallt behöver något göras åt de mörka passager som bildas under vägbroarna under Rosenlundsgatan och Ringvägen. Stråket skulle kunna utvecklas med fler lekvärden och konst.

Ekologisk infrastruktur: Gångstråket är en potentiell spridningskorridor mellan Tantolunden och Södra Station via Ånghästuparken. Det finns alm längs stråket vilket är en naturvårdsart samt en mindre yta med täta buskage som är viktiga habitat för småfåglar. Stråket har inslag av blommande och bärande träd och buskar och tvåskiktad vegetation vilket ger ett värde för buller, luftrening och mikroklimatreglering. Stråket har också en del stora breda lövträd vilket gynnar fördröjningen av dagvatten. Stråket riskerar översvämning enligt skyfallskarteringen och det är därför viktigt att behålla grönyrtorna. För att förbättra kopplingen mellan parkerna bör fler träd och buskar tillföras.

1. Tantolunden, 2. Ånghästuparken, 3. Bergsgruvan, 4. Gångtunnel under Ringvägen. Skala 1:3000.

Gångstråket mot Tantolunden. Under vägbroarna finns miljöer som behöver utvecklas.

Gång-och cykelvägen som löper längs muren.

Bevara:

- Trafikseparerad koppling mellan Tantolunden och Södra Station
- Grönt stråk

Vårda:

- Föryngringsbeskära buskage
- Nya soffor i tillgängliga lägen

Utveckla:

- Stråkets kanter med finare material, lek och konst
- Muren mot Maria Bangata med effektbelysning och klätterväxter
- Koppling mellan gångbroarna och stråket
- Tydligare och bättre entréer in till stråket
- Fler träd längs stråket, särskilt i den nordvästra delen
- Bättre grön koppling mellan parkerna
- Undergångarna under vägarna till tryggare platser
- Löpslinga i grus/stenmjöl längs gångstråket

Gång- och cykelvägen har en tydlig riktning och vid Ånghästparken öppnas ett stort parkrum upp.

106. Maria Prästgårdsgata

Historik

Stockholms topografiska oregelbundenhet har ibland setts som ett hinder för en rationell utbyggnad av staden. Då staden expanderats har det därför skett genom att nya huvudgator sprängts fram genom bergen. Gatunivån sänktes kring sekelskiftet och 1949 färdigställdes en park i kvarteret Bergsgruvan större (4).

Beskrivning

Storlek:

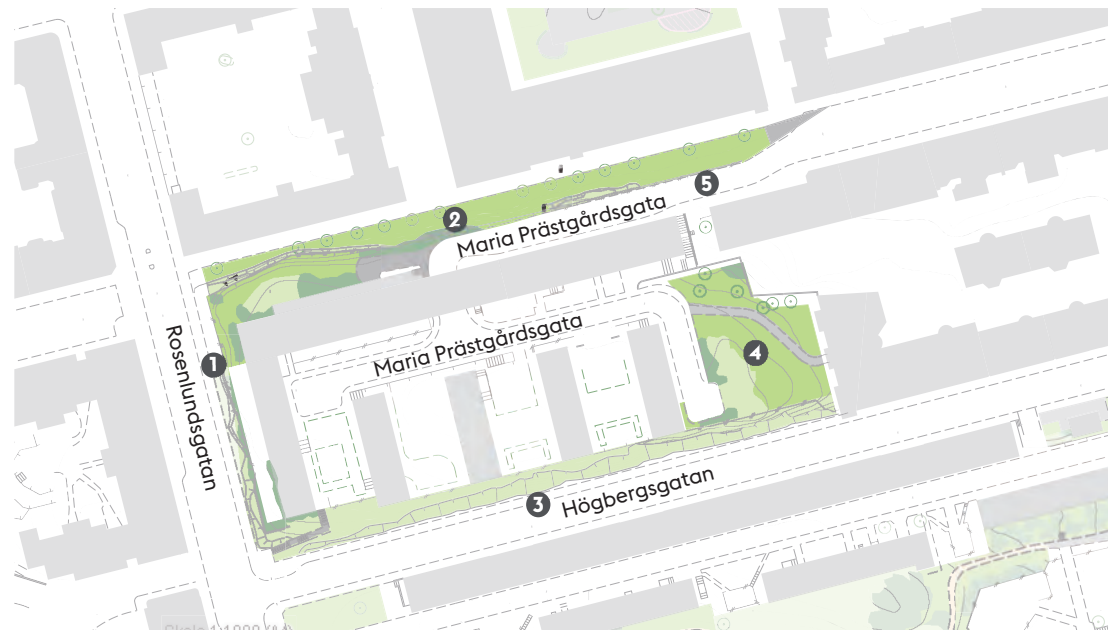
Karaktär:

Innehåll: Bebyggelsen på Maria Prästgårdsgata ligger på en bergskulle på en högre nivå än omgivande gator. Bergsskärningar finns mot Rosenlundsgatan (1), längs gångvägen Maria Prästgårdsgata (2) och längs Högbergsgatan (3). Uppe på höjden finns i den östra delen en mindre park (4).

Analys:

Grön karaktär: Bergsskärningarna som kantar gatorna berättar om landskapets historia och är den sista resten av berget Bergsgruvan. I branterna finns buskar och en del stora träd. För att ytterligare berika bergsväggarna med grönska skulle klätterväxter kunna tillföras. Gångvägen längs Maria Prästgårdsgata (2) skulle behöva ses över så att parkstråket blev tryggare att röra sig i samtidigt som den gröna karaktären bevaras. Detta är ett välanvänt och viktigt stråk i stadsdelen. Räcket längs backen på Maria Prästgårdsgata (5) bör bytas ut och bergsväggen belysas med effektbelysning. Längs hela gångstråket bör belysningen ses över. Parken högst upp (4) ligger

1. Bergsskärning längs Rosenlundsgatan,
 2. Gångstråk längs Maria Prästgårdsgata,
 3. Bergsskärning längs Högbergsgatan,
 4. Parken, Övre Bergsgruvan.
- Skala 1:2000.

vackert med fina gräsytor med inslag av berg i dagen. Parken skulle kunna få ett bättre avslut mot branten med ett vackrare staket och bättre placering av bänkar och odlingslådor.

Grönt vardagsrum: Parken mellan bostäderna (4) fungerar som en grön oas för de boende. Parken är fin och trivsamt när man väl hittat upp till den, men allmänhetens tillträde till parken måste tydliggöras. Här finns ett brukaravtal med de boende. Längs Maria Prästgårdsgata finns planer på att bygga en kulturvägg för att allmänhetens konstnärliga uttryck ska kunna visas upp, vilket skulle utveckla parkstråket på ett positivt sätt.

Längs med Högbergsgatan kan bergväggen utvecklas med klätterväxter.

Ekologisk infrastruktur: Längs parkstråket finns täta buskage, visst inslag av död ved i slänten samt blommande och bärande träd och buskar i form av bland annat fläder och rönn. Den bevuxna bergsskärningen bildar också en orörd livsmiljö. De ekologiska värdena i parkstråket behöver stärkas upp och mer vegetation borde tillföras. Detta gäller särskilt på fasadsidan av parkstråket.

Bevara:

- Fin karaktär på parken Övre Bergsgruvan
- Stora träd längs bergsskärningen
- Grön karaktär längs parkstråket
- Vacker granittrappa
- Vegetationsklädda bergsvägg

Vårda:

- Granittrappan

Utveckla:

- Ta fram program för ny utformning av stråket längs Maria Prästgårdsgata med syftet att förbättra utformningen och höja de ekologiska värdena.
- Klätterväxter längs bergväggarna
- Effektbelysning på bergväggen längs Maria Bangata
- Enhetligt, bredare golv längs stråket
- Bättre avslut av parken mot bergskanten med finare staket och bättre placering av bänkar och odlingslådor
- Kulturvägg längs parkstråket
- Allmänhetens upplevda tillgång till parken Övre Bergsgruvan

Gångstråk längs Maria Prästgårdsgata

Parken, övre Bergsgruvan.

107. Monteliusvägen/ Mariaberget

Historik

Norr om Bastugatan, mitt för Timmermansgatan, ordnades 1924 trätrappor ned till Söder Mälarstrand. Öster om trätrapporna påbörjades 1930 arbetet med vägar, planteringar och sittplatser. Under kommande år kom delar av slänten att användas som kompost för ovanliggande trädgårdar. På 1950-talet togs en detaljplan fram med förslag till en ny väg i slutningens övre del utanför de privata täpporna. Monteliusvägens gångstråk genomfördes dock inte förrän 1998.

Beskrivning

Storlek: 1,4 ha

Karaktär: Parkstråk

Innehåll: En promenadväg, delvis på träbryggor går från Kattgränd i väster till Skolgränd i öster. Vägen går utanför de privata täpporna och små utsiktsplatser med bänkar och bord finns. En trappanläggning förbinder stråket med områdena vid Söder Mälarstrand. Vägen passerar den plats där den gamla väderkvarnen Stora Pryssan tidigare låg. I anslutning till stråket ligger Ivar Los Park (5) och Olle Adolphsons park (6) som är tillgängliga för allmänheten. En hundrastgård (7) finns i slutningen väster om trappan ner till Söder Mälarstrand. Omgivande bebyggelse är av kulturhistoriskt värde. Ett brukaravtal finns i kv Kattfoten Mindre. Belysning finns enbart längs den västra delens grusväg.

1. Bastugatan, 2. Timmermansgatan, 3. Kattgränd, 4. Skolgränd, 5. Ivar Los Park, 6. Olle Adolphsons park, 7. Hundrastgård, 8. Plats där kvarnen Pryssan låg.
Skala 1:4000.

Analys

Grön karaktär: Monteliusvägen är ett mycket uppskattat gångstråk med fin utsikt över Riddarfjärden, Gamla stan och Kungsholmen. Stora delar av stråket ligger inom en av de särskilt utpekade värdekärnorna inom riksintresse för kulturmiljövården. Promenadstråket har en brokig karaktär med växtlighet, grus, murar, bänkar och staket, plank, trappor och trädäck. Det finns också en variation i sittmöjligheter och många buskar och träd. Det finns mycket klotter längs Monteliusvägen och många delar behöver rustas. Stråket skulle vid en upprustning kunna få finare material och vackrare sittmöbler och staket. Ambitionen är att behålla nuvarande utformning, karaktär och breddmått men att rusta parkstråket så att det blir lite prydligare.

Trappa upp mot Olle Adolphsons park.

Entréerna till stråket skulle kunna utvecklas. Ingångarna till både Ivar Los Park och Olle Adolphsons park behöver bli tydligare. Det bör utredas om hundrastgården ska tas bort och utvecklas till ytterligare en fin utsiktsplats. Vid en utveckling skulle kopplingen mellan de olika nivåerna också kunna stärkas.

Grönt vardagsrum: Monteliusvägen är ett turismål med högt besöksstryck och det har flera upplevelsevärden som utsikt, picknick, promenader och sitta i solen. Stråket är trots sitt utsatta läge vindskyddat och har även många flexibla platser att vistas på med olika typer av sittplatser. Parkstråket innehåller brant terräng och skulle behöva kompletteras med handledare vid grusvägarna för att fler skulle få tillgång till stråket. Till exempel skulle trappor och gångvägar i stråkets västra delar, från Kattgränd och vidare norrut nedåt berget behöva handledare. Detsamma gäller trappan ned till hundrastplatsen (7).

Ekologisk infrastruktur: Monteliusvägen är en potentiell spridningskorridor och innehåller bland annat naturvårdsarten ask samt ekmiljöer och täta buskage. Längs stråket finns också död ved, hålträd samt blommande och bärande träd och buskar. Parkstråkets vegetation som helhet bedöms ha en god luft-, buller- och mikroklimatreglerande funktion.

Gångstråket längst Monteliusvägen.

Bevara:

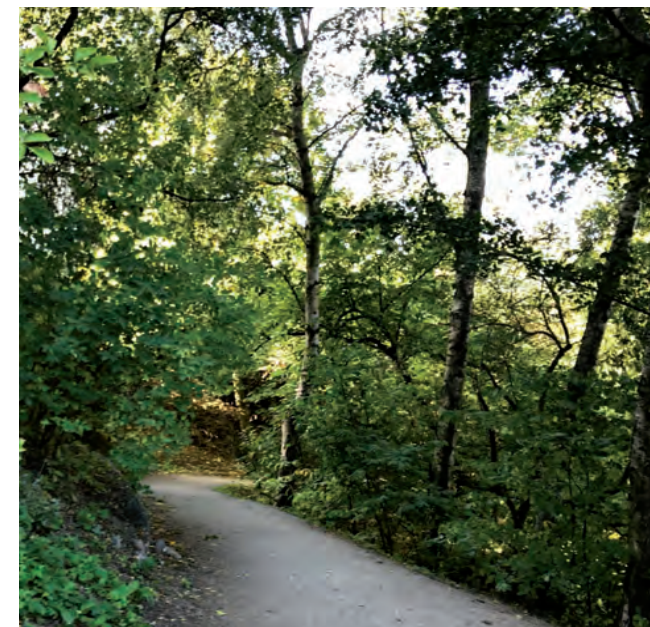
- Utsiktsplatserna och stråkets storslagna utsikt
- Platsens brokighet och intima skala
- Variationen i sittmöjligheter

Vårda:

- Rusta bänkar, bord och trämaterial
- Tillgängligheten genom att tillföra handledare

Utveckla:

- Högre kvalitet i de material som används på platsen
- Portarna till de små täpporna
- Ta bort hundrastgården och stärka kopplingen mellan de olika nivåerna

Naturstråk i de västra delarna.

108. Mårtendalsparken

Historik

Mårtendalsparken ligger i ett parti av Stockholm som varit intensivt använt för kommunikationer ända sedan staden anlades. Här låg den södra infarten till staden över näset vid nuvarande Skanstull. 2002 utvecklades Mårtendalsområdet och 2018 färdigställdes slänten vid Fredriksdal (1).

Beskrivning

Storlek: 1,5 ha

Karaktär: Parkstråk

Innehåll: Mårtensdal ligger på östra kanten av Brunkebergsåsen som löper i nordsydlig riktning. Trafikdagvattnet från områdets vägar leds via ledningar till en dagvattendamm (2) som är placerad i Mårtendals lågpunkt. Tvärbanan går på pelare genom parken. Parken har gestaltats med tanke på åsens form och material. Målsättningen har varit att hålla lågpunkten fri från nya träd för att förstärka landskapsrummets dalkaraktär. I slänten (1) ner mot Hammarby kaj har marktäckare och träd anlagts. Här finns också en trappa med en konstnärligt utsmyckad kakelvägg.

Analys

Grön karaktär: Strax söder om dagvattendammen byggs nya kontorshus. Parkens karaktär med träd i gräsyta och parkvägen som går i en sänka bör bevaras. Parkbänkarna längs parkvägen behöver rustas. Trappan ner mot Hammarby kaj borde belysas för att visas upp och för att öka tryggheten kvällstid.

Grönt vardagsrum: Mårtendalsparken är framförallt en plats som man rör sig igenom med cykel, på löprundan eller på promenaden. Mellan Skansbron och Hammarby kaj kommer det i framtiden

att byggas en hiss för att komplettera den befintliga trappan och underlätta tillgängligheten mellan kaj och bro.

Ekologisk infrastruktur: Dagvattendammen har en viktig ekologisk funktion i Mårtendalsparken. Dammen måste bevaras då parken enligt skyfallskarteringen ligger i ett område med risk för översvämning. Det bör dock utredas hur dammen fungerar och om kapaciteten kommer räcka till i framtiden. Att behålla parken som en grön infiltrerande plats är viktigt. De många lönnarna och askarna längst parkvägen är viktiga att bevara. Parken ligger också intill en sista rest av Brunkebergsåsen. Gräsytor kan kompletteras med ängsytor under träden upp mot Hammarbybacken. Parken har en strategisk och viktig placering i den ekologiska spridningskorridoren mellan Årstaskogen och Nackareservatet. Denna spridningskorridor är i stort behov av förstärkningsåtgärder.

Bevara:

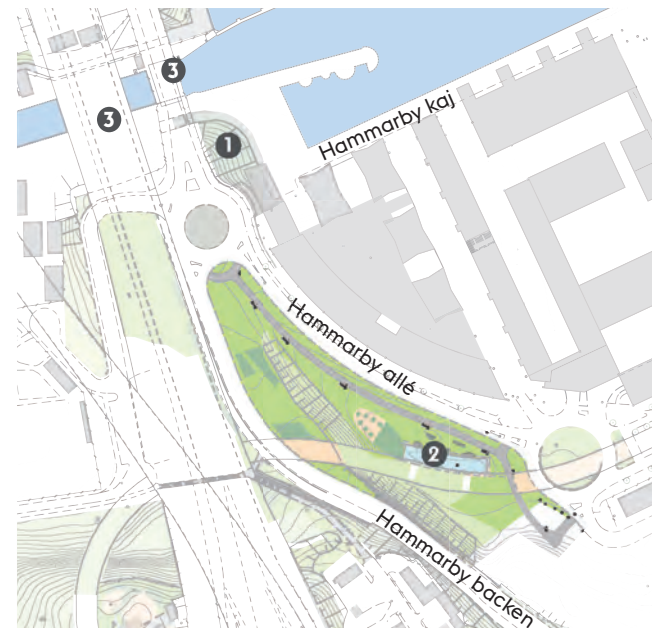
- Dagvattendammen
- Parken och dess infiltrerande förmåga
- Karaktären i parkvägen/slänten
- Resten av Brunkebergsåsen

Vårda:

- Bänkarna längs parkvägen

Utveckla:

- Utreda dagvattendammens kapacitet inför framtiden
- Belysning i trappan
- Förstärka spridningskorridor
- Ängsytor under träden

1. Slänt och trapp ner mot Fredriksdal, 2. Dagvattendamm, 3. Skansbron, 4. Skanstullsbron. Skala 1:4000.

Gångväg som går genom gräsytor och planteringar upp mot Brunkebergsåsens.

109. Park vid Tegelviks- och Folkungagatan

Beskrivning

Storlek: 0,75 ha

Karaktär: Parkstråk, trafiknära parkyta

Innehåll: Mjukt böljande öppna gräsytor på vardera sida om Tegelviksgatan med ett nät av asfalterade gång- och cykelvägar. Här och var finns några stora träd. I slänterna närmast gångtunneln under Folkungagatan finns buskplanteringar, liksom i det smala området ner mot Danvikskanalen. Ett grönskande område med blandad vegetation finns vid korsningen med Alsnögatan. Fram till tidigt 1970-tal låg Liljeholmens stearinfabrik och dess arbetsbostäder på platsen. Hovings malmgård (Kv. Sommaren) hade en fin trädgård med gamla anor.

Analys:

Grön karaktär: Parken har karaktären av genomfartsområde med mestadels ett välvårdat intryck. I slänten mot Folkungagatan är en del buskar mycket små och saknar tillväxt, här behövs kompletteringsplanteringar.

Grönt vardagsrum: Längs Folkungagatan ligger ett viktigt cykelpendlingsstråk (3) från Nacka. Denna plats promenerar eller cyklar man förbi, det är inte en park man stannar till i. Platsen kommer att få ett större flöde i och med den nya bebyggelsen i kv Persikan, däremot kommer denna park förmodligen ändå inte bli en vistelsepark då den är bullerstörd av de omkringliggande vägarna.

Ekologisk infrastruktur: Vid kanterna av parken skulle fler artrika, blommande och bärande buskar kunna planteras. De träd som finns bör bevaras, men det skulle med fördel kunna planteras fler träd på platsen. Alla planteringsytor bör ta vara på dagvattnet och onödiga kantstenar tas bort så att vattnet kan rinna ner till planteringarna.

1. Fåfängan, 2. Åsöberget, 3. Pendelcykelväg. 4. Gröna gården. Skala 1:3000.

Bevara:

- Träden
- Gröna golvet

Vårda:

- Vegetationen

Utveckla:

- Fler träd
- De befintliga buskplanteringarna med fler artrika och blommande buskarter
- Fler buskytor mot kanterna av parken
- Låt grönyttorna ta hand om dagvattnet
- Utredda förutsättningarna att återskapa trädgården runt Hovings malmgård och låta den bli en del av parkrummet med sin historiska koppling till Åsöberget och till Hammarby Siö

Parken väster om Tegelviksgatan och tunneln under Folkungagatan.